

**Een Onderzoek naar de Samenhang van Ouderschap en Algemeen Geluksgevoel en de
Modererende Rol van Relatiestatus en Geslacht**

Masterthesis

Anne Luinge

S4412354

Masteropleiding Orthopedagogiek, Faculteit GMW, Rijksuniversiteit Groningen

Begeleider en eerste beoordelaar: Dr. K. J. Wardenaar

Tweede beoordelaar: Prof. dr. A. Huijgen

Mei 2025

Aantal woorden: 7.823

Samenvatting

In Nederland krijgen veel mensen uiteindelijk kinderen, maar het is onduidelijk in hoeverre ouderschap bijdraagt aan het algemeen geluksgevoel. Eerdere onderzoeken laten tegenstrijdige resultaten zien: sommige studies vinden dat ouders gelukkiger zijn dan niet-ouders, terwijl andere studies het tegenovergestelde rapporteren. Het ervaren algemeen geluksgevoel door ouders en niet-ouders wordt mogelijk beïnvloed door verschillende factoren. In deze studie werd onderzocht in hoeverre ouderschap en algemeen geluksgevoel samenhangen en of deze samenhang werd gemodereerd door relatiestatus en geslacht. Hierbij werd gebruikgemaakt van bestaande data uit het HoeGekIsNL onderzoek ($n = 14.095$), waarbij het algemeen geluksgevoel gemeten werd met de Happiness Index. Om de samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel te meten, werd een enkelvoudige lineaire regressieanalyse uitgevoerd. Vervolgens werden meervoudige regressieanalyses uitgevoerd om te onderzoeken of relatiestatus (single of in een relatie) en geslacht (man of vrouw) de samenhang modereerden. Na elke analyse werd gecontroleerd voor leeftijd als covariaat. Uit de resultaten bleek dat ouderschap positief associeerde met algemeen geluksgevoel, al was de verklaarde variantie klein ($R^2 = 0,005$). Deze samenhang werd niet gemodereerd door relatiestatus, maar wel door geslacht: het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders was groter bij mannen dan bij vrouwen. Desondanks bleef de totale verklaarde variantie van het model klein ($R^2 = 0,006$). Voor vervolgonderzoek wordt aanbevolen te richten op representatieve steekproeven en om relatiekwaliteit mee te nemen. Voor de praktijk worden voorlichtingen aanbevolen over ouderschap met aandacht voor realistische verwachtingen en verschillen in hoe vaders en moeders het ouderschap beleven.

Abstract

In the Netherlands, many people eventually become parents, but it remains unclear to what extent parenthood contributes to happiness. Previous studies have shown conflicting results: some find that parents are happier than non-parents, while others report the opposite. The happiness experienced by parents and non-parents may be influenced by different factors. This study examined the association between parenthood and happiness, and whether this association was moderated by relationship status and gender. Existing data from the “HowNutsAreTheDutch” study ($n = 14,095$) were used, with happiness measured using the Happiness Index. To investigate the association between parenthood and happiness, a simple linear regression analysis was conducted. Subsequently, multiple regression analyses were conducted to examine whether relationship status (single or in a relationship) and gender (male or female) moderated this association. After each analysis, age was added as a covariate. Results showed a positive association between parenthood and happiness, although the explained variance was very small ($R^2 = 0.005$). This association was not moderated by relationship status, but it was by gender: the difference in happiness between parents and non-parents was larger among men than among women. However, the total explained variance of the model remained small ($R^2 = 0.006$). For future research, it is recommended to focus on representative samples and to include relationship quality. For practice, it is recommended to provide parenting education that addresses realistic expectations and differences in how fathers and mothers experience parenthood.

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Methode	9
Resultaten	14
Discussie	22
Literatuurlijst	28
Bijlage A	34

Inleiding

In Nederland krijgen verreweg de meeste mensen gedurende hun leven minimaal één kind. Ongeveer 82 procent van de volwassenen die 55 jaar waren in 2020 hebben kinderen gekregen (CBS, *zd*). Deze cijfers laten zien dat de meerderheid van de volwassenen kinderen krijgen, maar of ouderschap ook altijd zo rooskleurig is, blijft de vraag. Er waren veel onderzoeken die wezen op een samenhang tussen ouderschap en welzijn (Nelson et al., 2014b). Hoewel het ene onderzoek suggereerde dat ouders een hoger welzijn ervaren dan niet-ouders (Nelson et al., 2014a), wezen andere onderzoeken juist op een tegenovergesteld verband (Evenson & Simon, 2005; McLanahan & Adams, 1987). De vaak positieve verwachtingen van mensen over ouderschap komen niet altijd overeen met de gevonden samenhang tussen ouderschap en welzijn. Dit wordt ook wel de ouderschapsparadox genoemd (Baumeister, 1991).

Welzijn is een algemene term. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is welzijn een positieve staat waarin mensen en samenlevingen goed functioneren. Het wordt beïnvloed door sociale, economische en omgevingsfactoren, ondersteunt het dagelijks functioneren en omvat onder andere de kwaliteit van leven en de mogelijkheid om bij te dragen aan de samenleving op een betekenisvolle manier (WHO, 2021). Wanneer meer specifiek wordt gekeken naar hoe iemand zijn of haar eigen leven beoordeelt, wordt de term ‘subjectief welzijn’ gebruikt. Hierbij spelen zowel cognitieve beoordeling als affectieve gevoelens een rol (Diener et al., 2018). De cognitieve beoordeling omvat rationele evaluaties van de levenskwaliteit en de affectieve gevoelens hebben betrekking op diens emotionele ervaringen. Deze evaluaties variëren per persoon, aangezien iedereen zijn eigen persoonlijke doelen, waarden en culturele achtergrond heeft. Hierdoor biedt het subjectieve welzijn inzichten in de ervaren levenskwaliteit die niet kunnen worden vastgelegd door objectieve benaderingen (Diener et al., 2018).

Het hebben van een hoog subjectief welzijn hangt onder andere samen met een goede gezondheid, een langere levensduur, een hogere werktevredenheid en een betere slaapkwaliteit (Diener & Chan, 2011; Ray, 2021; Weinberg et al., 2016). Deze bevindingen onderstrepen het belang van subjectief welzijn in het dagelijks leven en de manier waarop mensen functioneren in verschillende rollen, zoals ouderschap. Uit onderzoek van Radó (2018) bleek dat individuele en omgevingsfactoren invloed hebben op hoe het ouderschap wordt ervaren. Het subjectief welzijn van ouders kon volgens dit onderzoek onder druk

worden gezet door de verhoogde verantwoordelijkheden en financiële druk. De ervaringen met ouderschap kunnen dus sterk variëren van persoon tot persoon.

Een specifiek onderdeel van subjectief welzijn is het algemene geluksgevoel. Het algemene geluksgevoel bestaat volgens Steptoe (2019) uit verschillende onderdelen, waaronder tevredenheid met het leven (evaluatief welzijn), gevoel van betekenis en doel in het leven (eudaimonisch welzijn) en gevoelens van vreugde en plezier (affectief welzijn). Het algemene geluksgevoel voor een individu is erg belangrijk. Zo hangt een hoog algemeen geluksgevoel samen met meer inkomen, meer sociale steun, een goede gezondheid en een langere levensduur van mensen (Cramer, 2023; Diener & Chan, 2011; Diener et al., 2018). Verschillende onderzoeken lieten zien dat het algemeen geluksgevoel kan variëren tussen mensen, afhankelijk van de omstandigheden waarin zij leven (Oerlemans & Veenhoven, 2012; Schyns, 1998). Het ervaren algemene geluksgevoel wordt dus mogelijk beïnvloed door uiteenlopende factoren. Ouderschap was één van de mogelijke factoren die in deze studie onderzocht werd.

Een aantal studies suggereerden dat ouders over het algemeen gelukkiger zijn dan niet-ouders (Aassve et al, 2012; Augustine & Negraia 2024; Mikucka, 2016). Echter, uit sommige studies bleek dat ouders gemiddeld een lager algemeen geluksgevoel ervaren dan niet-ouders (Hansen, 2012; McLanahan & Adams, 1987). Het leek er dus op dat ouderschap samenhangt met het algemeen geluksgevoel, maar dat dit verband sterk varieert tussen individuen en populaties. De richting van dit verband verschilde per studie en wordt dus mogelijk gemodereerd door verschillende factoren. Nelson et al. (2014b) beschreven dat bepaalde omstandigheden (bijvoorbeeld de leeftijd van de ouder of de ervaren sociale steun) kunnen beïnvloeden in hoeverre ouderschap samenhangt met het algemeen geluksgevoel. In dit onderzoek werd nader onderzocht in hoeverre relatiestatus en geslacht een rol speelden in de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel.

Zoals hierboven benoemd, werd relatiestatus meegenomen als een van de mogelijke moderatoren in dit onderzoek. Relatiestatus geeft aan of iemand een partner heeft en wat de aard van deze relatie is. Een alleenstaand persoon kan bijvoorbeeld gescheiden of weduwe zijn. Een persoon die samenwoont met zijn of haar partner, kan ook getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben. Daarnaast kan iemand ook nog een relatie hebben, maar apart wonen (Grundström et al., 2021). Uit onderzoek bleek dat gehuwde mensen en samenwonenden financieel stabiel zijn dan mensen die alleen wonen (Sigursteinsdóttir & Rafnsdóttir, 2015). Bovendien kan een partner emotionele steun bieden, door te luisteren, begrip te tonen voor de ander en zorg en ondersteuning te bieden. Dergelijke emotionele

steun hangt samen met minder stress (Cox et al., 2016; Mukhopadhyay et al., 2021). Ouders ervaren tijdens de opvoeding van hun kinderen veel potentiële stressfactoren, zoals opvoedingstaken en financiële lasten (Dunning & Giallo, 2012; Jędrzychowska & Poprawska, 2021). Een partner kan deze stress verminderen door steun te bieden, wat kan bijdragen aan het algemeen geluksgevoel. Samenwonende ouders hebben namelijk meer mogelijkheden om elkaar te ondersteunen, wat de stress gerelateerd aan ouderschap kan verlagen. Wanneer het ouderschap minder stressvol is, neemt het algemeen geluksgevoel van een persoon toe. Bij een alleenstaande ouder ontbreekt deze steun, waardoor het algemeen geluksgevoel lager kan zijn dan bij ouders die samen zijn (Stavrova & Fetchenhauer, 2015). Samengenomen impliceerde dit dat het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders naar verwachting kleiner zou zijn bij personen met een partner in vergelijking met alleenstaanden.

Naast relatiestatus werd geslacht onderzocht als mogelijke moderator van de samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel. In een grootschalig onderzoek van Nelson-Coffey et al. (2019) rapporteerden vaders namelijk een hoger algemeen geluksgevoel dan mannen zonder kinderen. Daarentegen meldden moeders juist een lager algemeen geluksgevoel dan vrouwen zonder kinderen. Ook wanneer vaders specifiek vergeleken werden met moeders, werd er een lager algemeen geluksgevoel gevonden bij de moeders. Dit suggereerde dat mannen ouderschap anders ervaren dan vrouwen. De reden hiervoor kan te maken hebben met de taken van de ouders tijdens het ouderschap. Vrouwen hebben vaak een meer zorgende en voor hen meer belastende rol, terwijl mannen vaak meer bezig zijn met het spelen met de kinderen (Nelson-Coffey et al., 2019; Roggman, 2004; Van Dijken & Tavecchio, 1998). Ook zijn vaders doorgaans vaker en langer afwezig van huis, bijvoorbeeld vanwege werkverplichtingen, wat ertoe kan leiden dat zij minder verantwoordelijkheden ervaren in de dagelijkse zorg voor kinderen (Johnson et al., 2013). Daarnaast kunnen vrouwen ook het gevoel hebben dat ze moeten genieten van het moederschap. Wanneer de ervaring van het ouderschap niet aan de verwachtingen voldoet kan dit het algemeen geluksgevoel negatief beïnvloeden (Nelson-Coffey et al., 2019). Dit alles impliceerde dat het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders kleiner zou zijn bij mannen dan bij vrouwen.

Bovenstaande laat zien dat het algemeen geluksgevoel waarschijnlijk zou samenhangen met ouderschap. Echter, het was nog niet duidelijk uit eerder onderzoek welke moderatoren deze samenhang beïnvloedden. In dit onderzoek werd daarom gekeken in hoeverre relatiestatus en geslacht de associatie tussen algemeen geluksgevoel en ouderschap

modereerden. Het conceptuele model in Figuur 1 geeft hiervan een overzicht. De onderzoeksvragen die hierbij hoorden, luiden als volgt:

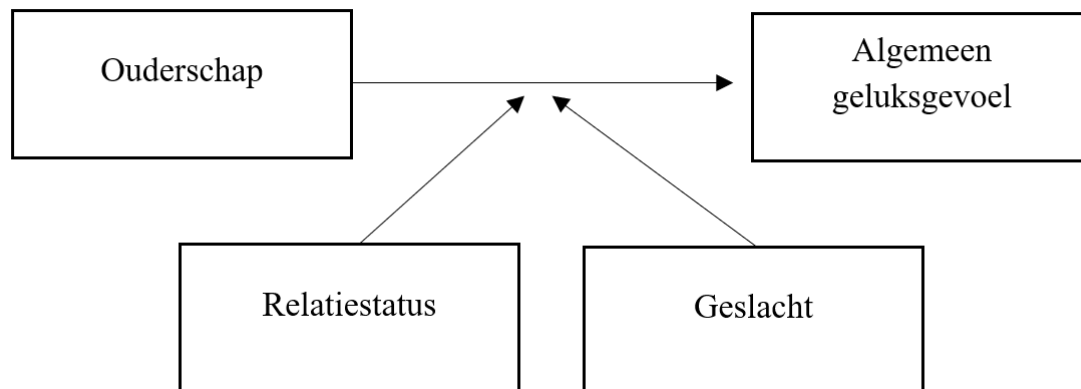
- In hoeverre is er samenhang tussen ouderschap en het algemeen geluksgevoel?
- In hoeverre wordt de samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel gemodereerd door relatiestatus?
- In hoeverre wordt de samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel gemodereerd door geslacht?

Op basis van recente studies in westerse landen werd verwacht dat er een positieve samenhang zou zijn tussen ouderschap en het algemeen geluksgevoel (Aassve et al., 2012; Augustine & Negraia, 2024). Er werd verwacht dat deze samenhang zou worden gemodereerd door relatiestatus, waarbij het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders kleiner zou zijn bij mensen met een partner dan bij alleenstaanden. Ten slotte werd verwacht dat de samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel zou worden gemodereerd door geslacht. Er werd verwacht dat het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders kleiner zou zijn bij mannen dan bij vrouwen.

Zoals al is benoemd, lieten eerdere studies tegenstrijdige bevindingen zien over de samenhang tussen algemeen geluksgevoel en ouderschap (Evenson & Simon, 2005; McLanahan & Adams, 1987; Nelson et al., 2014b). Deze studie kan helpen om beter te begrijpen welke factoren het algemeen geluksgevoel van ouders en niet-ouders positief of negatief beïnvloeden. Daarnaast kan dit onderzoek bijdragen aan het ontwikkelen van inzichten en aanbevelingen die professionals kunnen helpen bij het bieden van gerichte ondersteuning aan ouders. Als bijvoorbeeld bleek dat ouders zonder partner een lager geluksgevoel ervaarden dan ouders met partner, kan dat wellicht te maken hebben met het ontbreken van directe (financiële) steun van de partner (Sigursteinsdóttir & Rafnsdóttir, 2015). Vervolgens kan gekeken worden of deze groep op een andere manier extra (financiële) steun kan krijgen zonder hulp van een partner. Ook wanneer bijvoorbeeld vrouwen met betrekking tot ouderschap een lager geluksgevoel ervaarden dan mannen, kan worden onderzocht of vrouwen extra ondersteuning kunnen krijgen in het ouderschap. Er kan gekeken worden hoe de zorglast van moeders verminderd kan worden en hoe het ideaalbeeld over ouderschap voor moeders genuanceerd kan worden (Nelson-Coffey et al., 2019; Roggman, 2004; Van Dijken & Tavecchio, 1998). Om de vraagstelling te beantwoorden, werd gebruikgemaakt van data over ouderschap, algemeen geluksgevoel, relatiestatus en geslacht, die waren verzameld bij ouders en niet-ouders in het kader van het HoeGekIsNL-crowdsourcingproject (Van der Krieke et al., 2016).

Figuur 1

Conceptueel model van de Relatie tussen Ouderschap en Algemeen Geluksgevoel, Gemodereerd door Relatiestatus en Geslacht

Methode

Procedures en deelnemers

Voor dit onderzoek werden gegevens gebruikt uit het HoeGekIsNL (Engels: HowNutsAreTheDutch) onderzoek. Dit is een grootschalige Nederlandse crowdsourcingstudie met als doel meer inzicht te krijgen in mentale sterkten en kwetsbaarheden van de algemene bevolking (Van der Krieke et al., 2016). Een crowdsourcingstudie is een onderzoeksmethode waarbij een grote groep mensen meedoet aan wetenschappelijk onderzoek. Dit gaat vaak via online platforms (Brabham, 2008; Howe, 2006). De studie werd uitgevoerd door het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en verspreid door heel Nederland (Van der Krieke et al., 2016). De populatie van dit onderzoek bestond uit inwoners van Nederland van 18 jaar en ouder. De inclusiecriteria was het hebben van de minimumleeftijd van 18 jaar. Aangezien deze studie een crowdsourcingstudie betrof, waren er verder geen kritische in- of exclusiecriteria. Wel konden mensen die geen toegang hadden tot een computer en/of de Nederlandse taal niet beheersten praktisch gezien niet participeren in dit onderzoek (Van der Krieke et al., 2016). De deelnemers van dit onderzoek ($n = 14.095$) waren geworven door middel van een open oproep aan de Nederlandse bevolking. Data werd verzameld in de periode van 19 december 2013 tot en met 13 december 2017. Via tijdschriften, kranten, discussies in de media, televisie en lokale en nationale radio-uitzendingen werd gevraagd of inwoners van Nederland wilden deelnemen aan het HoeGekIsNL (HGIN) onderzoek en om de website www.HoeGekIs.nl

(Engels: www.HowNutsAreTheDutch.com) te bezoeken. Daarnaast werd het onderzoek verder verspreid via sociale media zoals Twitter en online blogs. Deelnemers konden op de website informatie lezen en er vervolgens voor kiezen om zich aan te melden. Nadat de registratie was voltooid, konden deelnemers verschillende vragenlijsten invullen (Van der Krieke et al., 2016).

Ethische aspecten

Het onderzoeksprotocol was beoordeeld door het Medisch Ethische Comité van het UMCG. Uitgebreide ethische toetsing volgens de Wet Medische-wetenschappelijk Onderzoek (WMO) was niet nodig. Het betrof namelijk een niet-gerandomiseerde open studie met anonieme participanten uit de Nederlandse samenleving. Deelnemers konden op de website informatie lezen over het project en de doelen ervan, voordat zij besloten deel te nemen, een account aanmaakten en bevestigden. Omdat deelname anoniem, vrijwillig en geheel online was, werd geen formeel geschreven/getekende toestemmingsverklaring verkregen (Van der Krieke et al., 2016). De data werd verkregen na goedkeuring van het analyseplan door HGIN. Om de data te beveiligen werd deze opgeslagen en geanalyseerd op de beveiligde Y-schijf van de Rijksuniversiteit Groningen.

Meetinstrumenten

Het onderzoek van HGIN begon eerst met sociaal-demografische vragen, zoals vragen over het geboortjaar, het geslacht en de relatiestatus. Vervolgens konden vrijwilligers deelnemen aan het cross-sectioneel onderzoek. Met dit onderzoeksdesign kon op één meetmoment de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel worden onderzocht (Van der Krieke et al., 2016). Deelnemers konden in willekeurige volgorde verschillende modules invullen: (i) de woonsituatie; (ii) Affect/stemming; (iii) welzijn. Wanneer deelnemers bovengenoemde modules hadden ingevuld, werden de rest van de modules beschikbaar gesteld. Voor het huidige onderzoek werd zowel gebruikgemaakt van de data uit de algemene vragen als de data uit de modules.

Demografie

De geschatte leeftijd werd berekend op basis van het geboortjaar en opgenomen als een continue variabele. Bij geslacht bestonden de antwoordopties uit ‘man’ en ‘vrouw’ en deze werd als dichotome variabele gecodeerd (man = 0, vrouw = 1). In dit onderzoek werd ook gekeken naar iemand zijn relatiestatus. Om de relatiestatus van de respondenten te bepalen, werd de volgende vraag gesteld: “Heeft u op dit moment een relatie?”. Respondenten konden kiezen uit de antwoorden “A. Nee, ik heb geen relatie (alleenstaand) (met de opties: 1. “Geen partner”, 2. “Gescheiden” en 3. “Weduwe/weduwnaar”) of “B. Ja, ik

heb een partner” (met de opties: 1. “Gehuwd of geregistreerd partnerschap, samenwonend”, 2. “Gehuwd of geregistreerd partnerschap, niet samenwonend (LAT)”, 3. “Vaste partner, samenwonend (geen huwelijk of geregistreerd partnerschap)” of 4. “Vaste partner, maar niet samenwonend (LAT; geen huwelijk of geregistreerd partnerschap)”). Op basis van de antwoorden werd een dichotome variabele gemaakt. Deelnemers die antwoord A (geen partner) kozen, werden gecodeerd als 0 en deelnemers die antwoord B (wel een partner) kozen als 1. De subcategorieën binnen A en B werden niet meegenomen, omdat dit aanvullende informatie gaf over het type alleenstaande of type relatie. Voor huidig onderzoek was dit niet relevant, omdat alleen onderscheid gemaakt werd tussen het wel of niet hebben van een partner. Ook werd in dit onderzoek onderscheid gemaakt tussen ouders en niet-ouders. Om te achterhalen of iemand kinderen heeft of niet, werd de volgende open vraag gesteld: “Hoeveel kinderen heeft u?”. Op basis van de antwoorden werd een dichotome variabele gemaakt. Respondenten zonder kinderen kregen de waarde 0 (niet-ouder) en respondenten met één of meer kinderen kregen de waarde 1 (ouder).

Happiness Index

Ook werd gebruikgemaakt van data die waren verzameld met de Happiness Index. Dit is een veelgebruikt instrument om geluk mee te meten, zoals ook terug te vinden is in het World Happiness Report (Helliwell et al., 2024). De Happiness Index meet in hoeverre iemand zichzelf als gelukkig ervaart door middel van één item: “Voelt u zich over het algemeen gelukkig?” (Van der Krieke et al., 2016). Respondenten konden antwoord geven door een 11-puntschaal in te vullen. Hierbij stond 0 voor het minimale niveau van geluk (helemaal niet gelukkig) en 10 voor het maximale niveau van geluk (uiterst gelukkig) (Abdel-Khalek, 2006). Aangezien de Happiness Index bestaat uit één item, was de totaalscore gelijk aan het cijfer dat de respondent invult op de 11-puntschaal. De variabele algemeen geluksgevoel was hier een continue variabele.

Het onderzoek van Abdel-Khalek (2006) ondersteunde de validiteit van de Happiness Index. Een soort validiteit die werd onderzocht, is de concurrente validiteit, een subtype van criteriumvaliditeit. Hierbij wordt gekeken in hoeverre een meetinstrument samenhangt met een erkend instrument voor hetzelfde construct (Bannigan & Watson, 2009). De correlatie van de Happiness Index met de Satisfaction With Life Scale (SWLS) varieerde van $r = 0,45$ tot en met $r = 0,63$ en met de Oxford Happiness Inventory (OHI) van $r = 0,56$ tot en met $r = 0,70$. Alle correlaties waren significant en positief ($p < 0,001$) en ondersteunden de concurrente validiteit (Abdel-Khalek, 2006). Ook de constructvaliditeit van de Happiness Index werd in het onderzoek van Abdel-Khalek (2006) onderzocht. Bij constructvaliditeit

wordt gekeken in hoeverre een meetinstrument daadwerkelijk het bedoelde construct meet, wat wordt vastgesteld via convergente en divergente validiteit. Bij convergente validiteit worden hypothesen getoetst over de verwachte samenhang tussen de schaal en andere meetschalen waarmee deze zou moeten correleren. Bij divergente validiteit gaat het om negatieve correlaties met schalen waarmee juist geen samenhang verwacht wordt (Bannigan & Watson, 2009). De Happiness Index correleerde positief met onder andere mentale gezondheid ($r = 0,70$), optimisme ($r = 0,52$) en positieve emoties ($r = 0,34$) en negatief met bijvoorbeeld slapeloosheid ($r = -0,40$), pessimisme ($r = -0,45$) en negatieve emoties ($r = -0,49$). Alle correlaties waren significant ($p < 0,001$) en ondersteunden de convergente en divergente validiteit (Abdel-Khalek, 2006).

Om de betrouwbaarheid van de Happiness Index te beoordelen, werd in het onderzoek van Abdel-Khalek (2006) gekeken naar de test-hertest betrouwbaarheid. De hertest werd uitgevoerd na een week en toonde een hoge temporele stabiliteit aan met een correlatie van 0,86. Dit betekent dat de resultaten van de respondenten consistent waren gebleven na een bepaalde periode. Deze bevindingen ondersteunden de betrouwbaarheid van de Happiness Index.

Analyses

Alle analyses werden uitgevoerd met behulp van het programma SPSS (versie 28). Eerst werd gecontroleerd op de aanwezigheid van missende waarden. Met behulp van chi-kwadraattoetsen werd onderzocht of er significante associaties bestonden tussen missende waarden op de Happiness Index en de variabelen ouderschap, relatiestatus en geslacht. Vervolgens werd gekeken naar de aanwezigheid van outliers met behulp van boxplots. Daarna werden de eigenschappen van de onderzoeksgroep in kaart gebracht met beschrijvende statistiek. Frequenties en percentages werden berekend voor categorische variabelen (zoals geslacht) en gemiddelden en standaarddeviaties voor de continue variabele leeftijd. Tot slot werden de regressieanalyses uitgevoerd.

Om de deelvraag *“In hoeverre is er samenhang tussen ouderschap en het algemeen geluksgevoel?”* te beantwoorden, werd een lineaire enkelvoudige regressieanalyse uitgevoerd met algemeen geluksgevoel als uitkomstvariabele en ouderschap als onafhankelijke variabele. Aan de hand van de regressiecoëfficiënt en het daarbij horende 95%-betrouwbaarheidsinterval werd de sterkte en de richting van het verband bepaald. Het verband was significant wanneer de p-waarde voor de regressiecoëfficiënt kleiner was dan 0,05. De verklaarde variantie (R^2) toonde aan hoeveel procent van de variantie in algemeen geluksgevoel werd verklaard door ouderschap.

De tweede deelvraag: *“In hoeverre wordt de samenhang tussen ouderschap en het algemeen geluksgevoel gemodereerd door relatiestatus?”* werd onderzocht door middel van een lineaire multivariabele regressieanalyse met interactieterm (Ouderschap x Relatiestatus). Het algemeen geluksgevoel werd gebruikt als uitkomstvariabele, ouderschap als onafhankelijke variabele en relatiestatus als moderator. Relatiestatus werd hiervoor in het model opgenomen als hoofdeffect naast de interactieterm met ouderschap. Een p-waarde kleiner dan 0,05 voor de interactieterm duidde erop dat relatiestatus de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel modereerde. Met de regressiecoëfficiënt en het 95%-betrouwbaarheidsinterval werd de effectgrootte van de interactie geanalyseerd. De toename in verklaarde variantie (R^2) liet zien in hoeverre de interactieterm extra bijdroeg aan de verklaring van de variantie in algemeen geluksgevoel ten opzichte van het model zonder interactieterm. Een hoger R^2 -verschil betekende dat de interactieterm extra variantie in algemeen geluksgevoel verklaarde bovenop het model zonder interactieterm. Om de modererende rol van relatiestatus inzichtelijk te maken, werd de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel apart weergegeven met boxplots van gelukscores voor mensen met en zonder een partner.

De laatste deelvraag is: *“In hoeverre wordt de samenhang tussen ouderschap en het algemeen geluksgevoel gemodereerd door geslacht?”*. Ook deze vraag werd onderzocht met behulp van een lineaire multivariabele regressieanalyse met interactieterm (Ouderschap x Geslacht). Hierbij was het algemeen geluksgevoel de uitkomstvariabele, ouderschap de onafhankelijke variabele en geslacht de moderator. Geslacht werd hiervoor in het model opgenomen als hoofdeffect naast de interactieterm met ouderschap. Wanneer de p-waarde voor de interactieterm kleiner was dan 0,05, wees dit erop dat geslacht de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel modereerde. Met de regressiecoëfficiënt en het 95%-betrouwbaarheidsinterval werd de effectgrootte van de interactie geanalyseerd. De toename in verklaarde variantie (R^2) gaf aan in welke mate de interactieterm aanvullend bijdroeg aan het verklaren van de variantie in algemeen geluksgevoel ten opzichte van het model zonder interactieterm. Een hoger R^2 -verschil betekende dat de interactieterm extra variantie in algemeen geluksgevoel verklaarde bovenop het model zonder interactieterm. Bij alle regressieanalyses werd eerst een model zonder leeftijd als covariaat opgesteld, waarna leeftijd werd toegevoegd om te zien of dit de associatie van ouderschap op geluksgevoel beïnvloedde.

Om te controleren of een lineaire regressieanalyse geschikt was voor de data en of de resultaten goed geïnterpreteerd konden worden, werden voor elke analyse een aantal

assumpties getoetst. Als eerst werd met een scatterplot getoetst of de relaties tussen X en Y lineair waren. Wanneer door de puntenwolk een duidelijke rechte lijn kon worden getrokken, wees dit op een lineair verband. Vervolgens werd met een histogram en een QQ-plot gekeken of de residuen normaal verdeeld waren. Residuen waren normaal verdeeld bij het histogram wanneer de residuen een klokvormige verdeling lieten zien en bij de QQ-plot als ze langs een rechte diagonale lijn lagen. Daarnaast werd met een residuenplot gekeken of er sprake was van homoscedasticiteit. Als de residuen gelijkmatig verspreid waren rond de voorspelde waarden, was aan de assumptie van homoscedasticiteit voldaan. Wanneer niet was voldaan aan de assumpties van lineariteit, normaliteit en homoscedasticiteit, werd de uitkomstvariabele getransformeerd. Hierbij zou de natuurlijke logaritme van de afhankelijke variabele worden gebruikt. Indien de residuen wel normaal verdeeld waren, maar er sprake was van heteroscedasticiteit, kon er ook gekozen worden voor het gebruik van robuuste standaardfouten. Alleen na transformatie van de uitkomstvariabele zouden de assumpties opnieuw geëvalueerd worden om te beoordelen of hier nu wel aan werd voldaan. Ook werd gecontroleerd of de afhankelijke en onafhankelijke variabelen onafhankelijk waren gemeten. Aangezien deze via afzonderlijke en inhoudelijk verschillende items waren uitgevraagd, was er geen sprake van afhankelijkheid.

Resultaten

Beschrijvende statistiek

In totaal deden 14.095 mensen mee aan het HGIN onderzoek. De geselecteerde steekproef voor dit onderzoek omvatte 11.125 mensen, omdat 2.970 mensen niet waren meegenomen wegens missende data op de variabelen Happiness Index ($n = 2.970$), ouderschap ($n = 513$) en/of relatiestatus ($n = 513$). Op geslacht waren geen missende waarden. Met behulp van een chi-kwadraattoets werd gekeken of geslacht verschilde tussen mensen met en zonder volledige data. Dit verschil was niet significant ($p = 0,240$). Met een t-toets werd vervolgens onderzocht of er verschil was in leeftijd tussen mensen met en zonder volledige data. Dit verschil was wel significant ($p < 0,001$). Respondenten met volledige data bleken gemiddeld ouder dan respondenten met missende waarden. In Tabel 1 zijn de resultaten van de chi-kwadraattoets en de t-toets weergegeven.

Tabel 1*Verschillen tussen Respondenten met Volledige en Onvolledige Data op Geslacht en Leeftijd*

Variabele	Groep	N	M (SD)	χ^2 / t(df)	p
Geslacht	Volledig	11.125	-	$\chi^2 = 1,38$	0,240
	Onvolledig	2.970	-	-	-
Leeftijd	Volledig	11.125	44,9 (14,6)	$t(14.093) = -12,43$	< 0,001
	Onvolledig	2.970	41,1 (14,9)	-	-

Noot. Volledig = geen missende waarden op Happiness Index, ouderschap en relatiestatus.

Onvolledig = één of meer missende waarden op deze variabelen. Geslacht: 0 = man, 1 = vrouw. N = aantal respondenten. M = gemiddelde, SD = standaarddeviatie, χ^2 = chi-kwadraatwaarde, t = t-waarde, df = vrijheidsgraden, p = p-waarde.

In Tabel 2 zijn de demografische kenmerken weergegeven van de geselecteerde steekproef. De steekproef bestond voornamelijk uit vrouwen ($n = 7.436$; 73,8%) en hoogopgeleiden ($n = 8.518$; 76,2%) en de meeste deelnemers hadden een baan ($n = 10.558$; 94,9%), partner ($n = 8.205$; 73,8%) en/of kinderen ($n = 6.292$; 56,6%). In Tabel 3 is de gemiddelde leeftijd weergegeven, uitgesplitst naar ouderschap, relatiestatus en geslacht. Een t-toets liet zien dat ouders een duidelijk hogere gemiddelde leeftijd hadden dan niet-ouders ($t(8.847,65) = -65,10$, $p < 0,001$). Bij de variabelen relatiestatus en geslacht was het verschil wat kleiner. Mensen met partner waren gemiddeld iets ouder dan mensen zonder partner ($t(44.36,77) = -13,91$, $p < 0,001$) en mannen waren gemiddeld iets ouder dan vrouwen ($t(11.123) = 17,79$, $p < 0,001$). De boxplot weergegeven in Figuur A1 in de bijlage geeft een algemeen beeld van het algemene geluksgevoel voor de variabele ouderschap. De verdeling van de Happiness Index was vergelijkbaar voor ouders en niet-ouders. Er waren geen duidelijke verschillen in mediaan of spreiding tussen ouders en niet-ouders.

Tabel 2*Beschrijvende Statistiek van de Geselecteerde Steekproef (n = 11.125)*

Variabele	Totaal	
	N	%
Geslacht		
Man	3.689	26,2
Vrouw	7.436	73,8
Opleiding		
Geen opleiding	8	0,1
Lager onderwijs	27	0,2
Lager of voorbereidend beroepsonderwijs	131	1,2
Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs	378	3,4
Middelbaar beroepsonderwijs of beroepsbegeleidend onderwijs	1.041	9,4
Hoger algemeen en voorbereidend wetenschappelijk onderwijs	972	8,7
Hoger beroepsonderwijs	4.361	38,8
Wetenschappelijk onderwijs	4.157	37,4
Missende waarden	50	0,8
Relatiestatus		
Wel een relatie	8.205	73,8
Geen relatie	2.920	26,2
Ouderschap		
Wel kinderen	6.292	56,6
Geen kinderen	4.833	43,4
Werk		
Wel een baan	10.558	94,9
Geen baan	567	5,1

Noot. De geselecteerde steekproef bestaat uit deelnemers zonder missende waarden op de variabelen Happiness Index, ouderschap, relatiestatus en geslacht. N = aantal respondenten.

Tabel 3

Gemiddelde Leeftijd van de Geselecteerde Steekproef van de variabelen Ouderschap, Relatiestatus en Geslacht (n = 11.125)

Variabele	Ouders (N = 6.292)	Niet-ouders (N = 4.833)	Partner (N = 8.205)	Geen partner (N = 2.920)	Mannen (N = 3.689)	Vrouwen (N = 7.436)
	M (SD)	M (SD)	M (SD)	M (SD)	M (SD)	M (SD)
Leeftijd	51,7 (10,8)	35,9 (14,0)	46,1 (13,7)	41,4 (16,4)	48,3 (14,5)	43,1 (14,4)

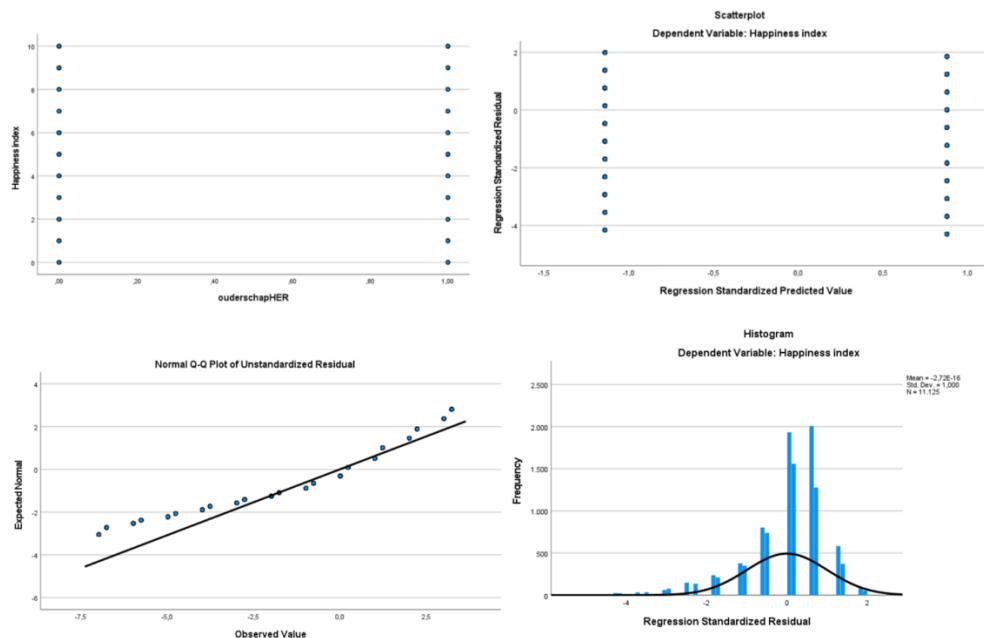
Noot. N = aantal respondenten, M = gemiddelde, SD = standaarddeviatie.

Samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel

Er werd een enkelvoudige lineaire regressieanalyse uitgevoerd om de samenhang tussen de onafhankelijke variabele ouderschap en afhankelijke variabele algemeen geluksgevoel te onderzoeken. Voordat de resultaten werden bekeken, werden eerst de assumpties gecontroleerd. Hieruit kwamen geen aanwijzingen naar voren van schendingen van de assumpties van lineariteit, normaliteit en homoscedasticiteit. Ouderschap was dichotoom, waardoor automatisch werd voldaan aan de assumptie van lineariteit. Het model vergeleek namelijk het gemiddelde op de Happiness Index tussen twee groepen. In de QQ-plot en histogram in Figuur 2 is te zien dat de residuen redelijk symmetrisch verdeeld zijn rond het gemiddelde, met een lichte afwijking aan de linkerzijde. De meeste punten in de QQ-plot liggen dicht bij de diagonale lijn. Op basis hiervan kon gesteld worden dat in voldoende mate werd voldaan aan de assumptie van normaliteit. In de scatterplot uit Figuur 2 is te zien dat de spreiding van de residuen redelijk constant is langs de voorspelde waarden, waarmee voldaan werd aan de assumptie van homoscedasticiteit.

Figuur 2

Visualisatie van de Assumptiecontroles bij de Enkelvoudige Lineaire Regressieanalyse van Ouderschap en Algemeen Geluksgevoel

Noot. Linksboven: scatterplot van Happiness Index en ouderschap, rechtsboven: scatterplot van voorspelde waarden en residuen, linksonder Q-Q plot van de residuen, rechtsonder: histogram van de residuen.

In Tabel 4 zijn de uitkomsten van de regressieanalyse van ouderschap en algemeen geluksgevoel weergegeven. De samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel was significant ($p < 0,001$). De regressiecoëfficiënt ($b = 0,23$) liet zien dat een toename van één eenheid op de variabele ouderschap samenhangt met een kleine toename op de variabele algemeen geluksgevoel. Ouderschap verklaarde hierbij 0,5 procent ($R^2 = 0,005$) van de variantie in algemeen geluksgevoel. In Tabel 4 zijn ook de uitkomsten van de lineaire regressieanalyse weergegeven tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel, waarbij leeftijd werd toegevoegd als covariaat. De relatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel bleef na toevoeging van de variabele leeftijd nog steeds significant ($p < 0,001$), maar de regressiecoëfficiënt van ouderschap werd iets zwakker ($b = 0,19$). Het verklaarde variantiepercentage bleef hetzelfde ($R^2 = 0,005$).

Tabel 4

Lineaire Regressieanalyse van Ouderschap en Algemeen Geluksgevoel zonder en met Leeftijd als Covariaat (n = 11.125)

	b (SE) zonder leeftijd	p	95%BHI	b (SE) met leeftijd	p	95%BHI
Constante	6,76 (0,02)	< 0,001	[6,71; 6,80]	6,67 (0,05)	< 0,001	[6,57; 6,77]
Ouderschap	0,23 (0,03)	< 0,001	[0,17; 0,29]	0,19 (0,04)	< 0,001	[0,11; 0,26]
Leeftijd	-	-	-	0,003 (0,001)	0,046	[0,000; 0,005]
R ²	0,005	-	-	0,005	-	-

Noot. b = regressie coëfficiënt, SE = standaard error, p = p-waarde, 95%BHI =

95%Betrouwbaarheidsinterval, R² = verklaarde variantie, ouderschap: 0 = geen kinderen, 1 = wel kinderen.

Relatiestatus als moderator

Er werd een meervoudige lineaire regressieanalyse met interactieterm (ouderschap x relatiestatus) uitgevoerd om te kijken in hoeverre de samenhang tussen ouderschap en het algemeen geluksgevoel modereerde door het wel of niet hebben van een partner. Voordat gekeken werd naar de uitkomsten van de analyses, werden de assumpties gecontroleerd. Net als bij de vorige analyse waren geen opvallende afwijkingen van de assumpties gezien. De figuren die hierbij horen zijn weergegeven in Figuur A2 in de bijlage. In Tabel 5 zijn de uitkomsten van de regressieanalyse van de samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel met interactieterm (ouderschap x relatiestatus) weergegeven. De interactieterm was niet significant (p = 0,789), wat betekent dat de samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel niet verschilde tussen mensen met en zonder partner. Het verklaarde variantiepercentage was 3,6% (R² = 0,036). In Tabel 5 zijn ook de resultaten weergegeven van de regressieanalyse met dezelfde variabelen, maar met leeftijd toegevoegd als covariaat. Ook in dit model was de interactieterm niet significant (p = 0,610). Dit betekent dat de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel niet verschilde naargelang relatiestatus, ook na controle voor leeftijd. Het verklaarde variantiepercentage bleef nagenoeg gelijk (R² = 0,037).

Tabel 5

Lineaire Regressieanalyse van de Samenhang tussen Ouderschap en Algemeen Geluksgevoel met Relatiestatus als Moderator zonder en met Leeftijd als Covariaat (n = 11.125)

	b (SE) zonder leeftijd	p	95%BHI	b (SE) met leeftijd	p	95%BH
Constante	6,35 (0,04)	< 0,001	[6,28; 6,42]	6,25 (0,06)	< 0,001	[6,14; 6,36]
Ouderschap	0,04 (0,06)	0,584	[-0,09; 0,16]	-0,03 (0,07)	0,702	[-0,16; 0,11]
Relatiestatus	0,68 (0,05)	< 0,001	[0,59; 0,77]	0,68 (0,05)	< 0,001	[0,58; 0,77]
Ouderschap x Relatiestatus	0,02 (0,07)	0,789	[-0,12; 0,16]	0,04 (0,07)	0,610	[-0,11; 0,18]
Leeftijd	-	-	-	0,003 (0,001)	0,017	[0,001; 0,005]
R ²	0,036	-	-	0,037		

Noot. b = regressie coëfficiënt, SE = standaard error, p = p-waarde, 95%BHI =

95%Betrouwbaarheidsinterval, R² = verklaarde variantie, ouderschap: 0 = geen kinderen, 1 = wel kinderen, relatiestatus: 0 = geen partner, 1 = wel een partner.

Geslacht als moderator

Tot slot werd er een meervoudige lineaire regressieanalyse met interactieterm (ouderschap x geslacht) uitgevoerd. Met deze analyse werd onderzocht in hoeverre de samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel modereerde door geslacht. Alvorens de regressieanalyse werd uitgevoerd, werden wederom eerst de assumpties gecontroleerd. Ook bij deze analyse waren geen opvallende afwijkingen van de assumpties gezien. De plots die waren gebruikt om de assumpties te toetsen zijn weergegeven in Figuur A3 in de bijlage. De resultaten van de regressieanalyse met geslacht als moderator zijn te vinden in Tabel 6. De interactieterm tussen ouderschap en geslacht was significant ($B = -0,21$, $p = 0,002$), wat erop wees dat de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel verschilde tussen mannen en vrouwen. In Figuur 3 is te zien dat zowel mannen als vrouwen met kinderen een hoger gemiddeld algemeen geluksgevoel rapporteerden dan mensen zonder kinderen, maar

dat dit verschil groter was bij mannen dan bij vrouwen. Het model met ouderschap, geslacht en de interactieterm verklaarde 0,6 % ($R^2 = 0,006$) van de variantie in algemeen geluksgevoel. In Tabel 6 zijn ook de resultaten weergegeven van de regressieanalyse met dezelfde variabelen, maar met leeftijd toegevoegd als covariaat. De interactieterm Ouderschap x Geslacht bleef significant en onveranderd van grootte ($b = -0,21$, $p = 0,002$) en ook het verklaarde variantiepercentage bleef gelijk ($R^2 = 0,006$).

Tabel 6

Lineaire Regressieanalyse van de Samenhang tussen Ouderschap en Algemeen Geluksgevoel met Geslacht als Moderator zonder en met Leeftijd als Covariaat (n = 11.125)

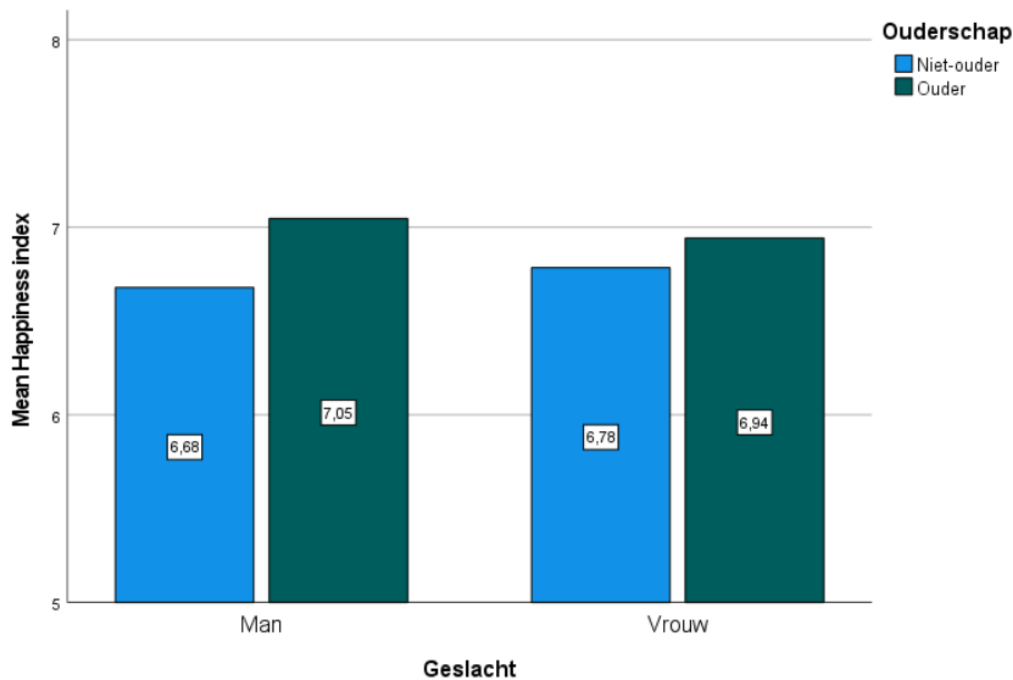
	b (SE) zonder leeftijd	p	95%BHI	b (SE) met leeftijd	p	95%BHI
Constante	6,68 (0,04)	< 0,001	[6,59; 6,77]	6,59 (0,07)	<0,001	[6,46; 6,71]
Ouderschap	0,37 (0,06)	< 0,001	[0,26; 0,48]	0,33 (0,06)	<0,001	[0,22; 0,47]
Geslacht	0,11 (0,05)	0,042	[0,004; 0,21]	0,11 (0,05)	0,029	[0,01; 0,22]
Ouderschap x Geslacht	-0,21 (0,07)	0,002	[-0,34; -0,08]	-0,21 (0,07)	0,002	[-0,34; -0,08]
Leeftijd	-	-	-	0,002 (0,001)	0,054	[0,000; 0,005]
R^2	0,006	-	-	0,006	-	-

Noot. b = regressie coëfficiënt, SE = standaard error, p = p-waarde, 95%BHI =

95%Betrouwbaarheidsinterval, R^2 = verklaarde variantie. Ouderschap: 0 = geen kinderen, 1 = wel kinderen. Geslacht: 0 = man, 1 = vrouw.

Figuur 3

Gemiddelde Score op de Happiness Index per Combinatie van Geslacht en Ouderschap

Noot. Gebaseerd op voorspelde waarden uit de regressieanalyse met ouderschap, geslacht en de interactieterm Ouderschap $\times$ Geslacht. Ouderschap: 0 = geen kinderen, 1 = wel kinderen, geslacht: 0 = man, 1 = vrouw.

Discussie

Dit onderzoek, met een grote steekproef van 11.125 deelnemers, had als doel om inzicht te krijgen in de associatie tussen ouderschap en het algemeen geluksgevoel. Resultaten lieten zien dat er een positieve significante associatie was tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel. Hoewel de verklaarde variantie erg klein was ($R = 0,005$), werd de eerste hypothese dat ouderschap positief samenhangt met algemeen geluksgevoel aangenomen. Echter, de moderatieanalyse met relatiestatus liet zien dat deze associatie niet werd gemodereerd door relatiestatus. De hypothese dat het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders kleiner zou zijn bij mensen met een partner dan bij alleenstaanden werd daarmee verworpen. De moderatieanalyse met geslacht liet zien dat de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel wél werd gemodereerd door geslacht. De hypothese, dat het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders kleiner zou zijn bij mannen dan bij vrouwen, werd echter niet bevestigd. Uit de resultaten bleek juist

dat het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders kleiner was bij vrouwen dan bij mannen. Bij zowel mannen als vrouwen scoorden ouders gemiddeld hoger op algemeen geluksgevoel dan niet-ouders, maar dit verschil was groter bij mannen.

De bevinding dat ouderschap positief samenhangt met algemeen geluksgevoel komt niet altijd overeen met eerder besproken studies. Hansen (2012) en McLanahan en Adams (1987) vonden juist een negatief verband, wat aansluit bij de ouderschapsparadox. Dit houdt in dat mensen vaak positieve verwachtingen hebben over ouderschap, maar dat ouderschap in werkelijkheid associeert met een lager algemeen geluksgevoel (Baumeister, 1991). De gevonden positieve samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel sluit wel aan bij andere onderzoeken. Aassve et al. (2012) vonden in een grootschalig Europees onderzoek ($n = 14.419$) dat ouders over het algemeen gelukkiger zijn dan niet-ouders, al was het verschil klein. Ook onderzoek van Augustine en Negraia (2024), gebaseerd op een steekproef van Amerikaanse volwassenen ($n = 16.206$), liet zien dat ouders een hoger algemeen geluksgevoel rapporteerden dan niet-ouders. Daarnaast vond ook Mikucka (2016), in een grootschalig onderzoek met Russische volwassenen ($n = 33.805$), dat ouderschap positief samenhangt met algemeen geluksgevoel. Hoewel de associatie van ouderschap en algemeen geluksgevoel significant was in de huidige studie, bleek ouderschap wel maar voor een heel klein deel bij te dragen aan de verklaring van variatie in het algemene geluksgevoel ($R^2 = 0,005$). Een mogelijke verklaring voor deze lage verklaarde variantie is de manier waarop ouderschap werd gemeten. Ouderschap werd namelijk gemeten door de vraag: “Hoeveel kinderen heeft u?”. Hierbij werd geen rekening gehouden met bijvoorbeeld de leeftijd van de kinderen en of ze nog thuis woonden. Uit onderzoek bleek dat vooral ouders met thuiswonende kinderen lagere niveaus van geluk ervaarden. Naarmate kinderen ouder worden en uit huis gaan, lijken de positieve aspecten van ouderschap meer naar voren te komen (Hansen, 2012). Het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders kan afhankelijk zijn van de levensfase van het kind. Doordat de levensfase van de kinderen niet werd meegenomen in huidig onderzoek, is het mogelijk dat dit heeft bijgedragen aan de lage verklaarde variantie in algemeen geluksgevoel.

Anders dan in eerdere studies (zoals Cox et al., 2016; Dunning & Giallo, 2012) lieten de huidige resultaten zien dat relatiestatus de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel niet modereerde. Mogelijk wordt dit verklaard doordat er in het huidige sample niks bekend was over de kwaliteit en duur van de relatie. In het onderzoek van Cox et al. (2016) werd juist wél gekeken naar de kwaliteit van de relatie en hieruit bleek dat de kwaliteit sterk samenhangt met het psychologisch welbevinden, wat nauw verwant is aan algemeen

geluksgevoel. Ook andere studies lieten zien dat met name de kwaliteit van de relatie samenhangt met het algemeen geluksgevoel van mensen (Demir, 2007). Zo bleek bijvoorbeeld dat een hogere kwaliteit van een romantische relatie, zoals een hoge relatietevredenheid, samenhangt met een hoger algemeen geluksgevoel bij mensen (Knee et al., 2005). Daarnaast liet onderzoek zien dat bijvoorbeeld relatieconflicten juist de ervaren relatiekwaliteit en het algemeen geluksgevoel verlagen (Gere & Schimmack, 2013). Een andere mogelijke verklaring voor de huidige bevindingen is dat de steekproef in het huidige onderzoek voornamelijk uit hoogopgeleiden bestond. Juist laagopgeleiden kunnen sterk profiteren van sociale of financiële steun van een partner bij het omgaan met stressvolle omstandigheden binnen het huishouden (LeBaron et al., 2020). Niet van elke eerdere studie was duidelijk hoe de verdeling in opleidingsniveau was, maar bij Cox et al. (2016) was sprake van een relatief gelijke spreiding van laag-, middelbaar- en hoogopgeleiden.

In lijn met eerdere studies (Nelson-Coffey et al., 2019; Roggman, 2004; Van Dijken & Tavecchio, 1998) lieten de huidige resultaten zien dat geslacht de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel modereerde. De verklaarde variantie was echter erg klein ($R^2 = 0,006$). In eerdere studies werd geen verklaarde variantie gerapporteerd, maar het onderzoek van Nelson-Coffey et al. (2019) rapporteerde een significante moderatie ($b = 0,24$) van geslacht op de relatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel. De schaal waarop algemeen geluksgevoel hier werd gemeten liep van 1-7, wat erop wijst dat ook hier de gevonden samenhang klein was. Ondanks de gevonden significante moderatie van geslacht op de samenhang tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel, week de richting af van de hypothese. De verwachting was dat het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders kleiner was bij mannen dan bij vrouwen (Johnson et al., 2013; Nelson-Coffey et al., 2019; Roggman, 2004; Van Dijken & Tavecchio, 1998). De huidige studie liet daarentegen zien dat het verschil juist kleiner was bij vrouwen dan bij mannen. Een mogelijke verklaring is dat mannen in deze steekproef wellicht niet representatief zijn voor de mannen in de algemene bevolking. Het onderzoek richtte zich op mentale gezondheid, waardoor waarschijnlijk vooral mensen deelnamen die geïnteresseerd waren in dit onderwerp. Mannen nemen minder vaak deel aan mentale gezondheidsstudies en vormen dus wellicht een specifieke groep (Casey et al., 2024; Ellis et al., 2014). Het is denkbaar dat deze groep zich bewuster is van de samenhang tussen ouderschap en hun algemeen geluksgevoel. Mogelijk deed een deel van de niet-vaders mee aan het onderzoek vanuit een behoefte aan erkenning en een deel van de vaders juist omdat ze wilden delen hoe positief ze ouderschap

ervaren. Deze selectieve deelname kon hebben bijgedragen aan het relatief grote verschil in algemeen geluksgevoel tussen vaders en niet-vaders.

De huidige studie kende een aantal sterke punten. De steekproef was groot ($n = 11.125$), waardoor dit onderzoek een grote statistische power had en ook kende de steekproef een relatief representatieve landelijke spreiding. Daarnaast is de Happiness Index een gestandaardiseerd en aangetoond betrouwbaar en valide instrument. Echter kende dit onderzoek ook een aantal zwakke punten. Ten eerste kende het gebruiken van een crowdsourcingstudie als onderzoeksmethode een aantal nadelen. De steekproef was namelijk zelf geselecteerd, wat kon leiden tot vertekening (Du et al., 2024). Mogelijk was er sprake van een oververtegenwoordiging van mensen met interesse in mentale gezondheid. Wellicht was deze groep gevoeliger voor de impact van ouderschap op hun algemeen geluksgevoel. Dit kon hebben geleid tot een overschatting van de associatie, omdat mensen met sterke positieve of negatieve ervaringen zich waarschijnlijk eerder geroepen voelden om deel te nemen. Daarnaast zaten er risico's aan het open en anonieme karakter van een crowdsourcingstudie. Mensen konden namelijk meerdere accounts hebben aangemaakt en de vragen meerdere keren hebben beantwoord. Dit kon hebben geleid tot dubbelingen in de data (Lin et al., 2018). Daarnaast was er geen garantie dat alle respondenten de vragenlijsten serieus hadden ingevuld of dit onder ideale omstandigheden hadden gedaan. Dit kon de betrouwbaarheid van de data beïnvloeden (Jones et al., 2022). Ten tweede was er sprake van een ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen in de steekproef, namelijk mannen en laagopgeleiden. De gevonden associaties zouden wellicht niet in dezelfde mate gelden voor deze ondervertegenwoordigde groepen, waardoor de resultaten mogelijk minder goed generaliseerbaar waren naar de gehele Nederlandse bevolking. Eerdere studies toonden namelijk aan dat de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel verschillend is voor deze groepen. Onderzoek van Nelson-Coffey et al. (2019) liet zien dat mannen een hoger algemeen geluksgevoel ervaarden door ouderschap dan vrouwen en onderzoek van Augustine en Negraia (2024) liet zien dat laagopgeleide ouders minder algemeen geluksgevoel rapporteerden dan hoogopgeleide ouders. Tot slot was een zwak punt van deze studie dat bij de variabele relatiestatus niet werd onderzocht wat de kwaliteit was van de relatie. Verschillende onderzoeken lieten namelijk zien dat juist de kwaliteit van een romantische relatie associeert met het algemeen geluksgevoel (Demir, 2007; Gere & Schimmack, 2013; Knee et al., 2005). Door de relatiekwaliteit niet mee te nemen in het huidige onderzoek, kon de moderatie door relatiestatus op de associatie van ouderschap en

algemeen geluksgevoel zijn onderschat. Hierdoor moesten de resultaten van deze analyse met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Om een beter inzicht te krijgen in de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel, zou vervolgonderzoek zich allereerst moeten focussen op het werven van een meer representatieve steekproef. Het gebruik van bijvoorbeeld een gestratificeerde random steekproef kan helpen om de vertekening door zelfselectie te beperken. Deze wervingsmethode zorgt er namelijk voor dat de populatie wordt verdeeld in homogene subgroepen en dat uit elke subgroep respondenten worden geworven. Hierdoor wordt de representativiteit van de steekproef verhoogt ten opzichte van de populatie (Derks et al., 2022; Jawale, 2012). Daarnaast zou vervolgonderzoek specifiek aandacht kunnen besteden aan het includeren van mannen en laagopgeleiden. Naast het gebruik van een gestratificeerde steekproef kunnen ook gerichte wervingsmethoden helpen met een gelijkmatig verdeelde steekproef. De vragenlijsten kunnen bijvoorbeeld via plekken verspreid worden waar mannen en/of laagopgeleiden beter bereikt worden, zoals sportverenigingen, bouwmarkten, uitzendbureaus en wijken met een gemiddeld lagere sociaal economische status (SES). Onderzoek laat zien dat dergelijke wervingsmethoden de representativiteit van de steekproef ten opzichte van de populatie vergroot (Bonevski et al., 2014; Heffernan et al., 2023). Tot slot zou vervolgonderzoek zich meer kunnen richten op het meten van de kwaliteit van een romantische relatie en niet alleen op het al dan niet hebben van een partner. De kwaliteit kan bijvoorbeeld worden gemeten door zes items (zoals tevredenheid en intimiteit) van de Perceived Relationship Quality Component (PRQC) te gebruiken, zoals Demir (2007) deed in zijn onderzoek. Op die manier kan nog beter in kaart worden gebracht in hoeverre een romantische relatie de associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel modereert.

Aangezien de gevonden associatie tussen ouderschap en algemeen geluksgevoel zeer klein was ($R^2 = 0,005$), net als de moderatie door geslacht ($R^2 = 0,006$), is het belangrijk om terughoudend te zijn met het doen van aanbevelingen. Er kunnen wel voorzichtige algemene implicaties voor de praktijk worden geschetst. Een implicatie voor de praktijk is het geven van voorlichtingen over ouderschap, waarbij zowel de positieve als lastige kanten van ouderschap worden toegelicht. Dit sluit aan bij bestaande interventies zoals Stevig Ouderschap, waarbij in huisbezoeken aandacht wordt besteed aan bijvoorbeeld stress, zelfvertrouwen en sociaal isolement binnen het ouderschap (Bouwmeester-Landweer, 2023). Daarnaast wordt geïmpliceerd om bij oudervoorlichtingen en -ondersteuning rekening te houden met de verschillen tussen vaders en moeders in hoe zij het ouderschap beleven. Een voorbeeld is het Gender Transformative Parenting project van de International Step by Step

Association (ISSA) en UNICEF. In dit project worden ouders gestimuleerd om stil te staan bij traditionele rolpatronen en hoe die invloed hebben op hun rol als ouder. Wanneer zulke inzichten worden meegenomen in oudervoorlichtingen, kan de ondersteuning beter aansluiten bij wat vaders en moeders nodig hebben (ISSA, 2022).

Deze studie liet zien dat ouders een iets hoger algemeen geluksgevoel ervaarden dan niet-ouders, met een iets groter verschil bij mannen dan bij vrouwen. Relatiestatus had geen modererende rol in het verschil in algemeen geluksgevoel tussen ouders en niet-ouders. Gezien de kleine gevonden associaties en de steekproef, die niet volledig representatief was voor de Nederlandse bevolking, moesten de resultaten voorzichtig worden geïnterpreteerd. Toekomstig onderzoek kan zich richten op een meer representatieve en gelijkmatig verdeelde steekproef en op het meenemen van relatiekwaliteit. De implicaties voor de praktijk richten zich op een realistische voorlichting over ouderschap en op oudervoorlichtingen waarin aandacht is voor verschillen in hoe vaders en moeders het ouderschap beleven.

Literatuurlijst

- Aassve, A., Goisis, A., & Sironi, M. (2012). Happiness and childbearing across Europe. *Social indicators research*, 108, 65-86.
<https://doi.org/10.1007/s11205-011-9866-x>
- Abdel-Khalek, A. M. (2006). Measuring happiness with a single-item scale. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 34(2), 139-150.
<https://doi.org/10.2224/sbp.2006.34.2.139>
- Augustine, J. M., & Negraia, D. V. (2024). Exploring education differences in the parental well-being gap. *Sociological Inquiry*, 94(1), 66-87. <https://doi.org/10.1111/soin.12549>
- Bannigan, K., & Watson, R. (2009). Reliability and validity in a nutshell. *Journal of clinical nursing*, 18(23), 3237-3243. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2702.2009.02939.x>
- Baumeister, R. F. (1991). *Meanings of life*. New York, NY: Guilford Press. Geraadpleegd op 11 april 2025, van
[https://books.google.nl/books?hl=nl&lr=&id=1aIAIPGvqb8C&oi=fnd&pg=PA1&dq=Baumeister,+R.+F.+\(1991\).+Meanings+of+life.+New+York,+NY:+Guilford+Press.&ots=JdUzm4RXmf&sig=MBUU8IHgiqEZYCc4jcf9BKcEiI4#v=onepage&q&f=false](https://books.google.nl/books?hl=nl&lr=&id=1aIAIPGvqb8C&oi=fnd&pg=PA1&dq=Baumeister,+R.+F.+(1991).+Meanings+of+life.+New+York,+NY:+Guilford+Press.&ots=JdUzm4RXmf&sig=MBUU8IHgiqEZYCc4jcf9BKcEiI4#v=onepage&q&f=false)
- Bonevski, B., Randell, M., Paul, C., Chapman, K., Twyman, L., Bryant, J., Brozek, I., & Hughes, C. (2014). Reaching the hard-to-reach: a systematic review of strategies for improving health and medical research with socially disadvantaged groups. *BMC Med Res Methodol* 14, 42. <https://doi.org/10.1186/1471-2288-14-42>
- Bouwmeester-Landweer. (2023). *Databank effectieve jeugdinterventies: beschrijving 'Stevig Ouderschap'*. Nederlands Jeugdinstituut. Geraadpleegd op 1 mei 2025, van
<https://www.nji.nl/jeugdinterventies>
- Brabham D.C. (2008) Crowdsourcing as a model for problem solving: an introduction and cases. *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*, 14(1), 75–90. <https://doi.org/10.1177/1354856507084420>
- Casey, C., Trenoweth, S., Knight, F., Taylor, J., & Harvey, O. (2024). Investigating the mental health, wellbeing, and resilience of postgraduate researchers. *Psychology International*, 6(4), 890-902. <https://doi.org/10.3390/psycholint6040057>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (z.d.). *Geboren kinderen: Bevolkingsgroei*. CBS. Geraadpleegd op 1 november 2024, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/bevolkingsgroei/geboren->

kinderen#:~:text=Hoeveel%20kinderen%20worden%20er%20per,in%201946%20zelf s%20284%20duizend.

- Cox, D. W., Buhr, E. E., Owen, J. J., & Davidson, E. (2016). Linking partner emotional support, partner negative interaction, and trauma with psychological distress: Direct and moderating effects. *Journal of Social and Personal Relationships*, 33(3), 303-319. <https://doi.org/10.1177/02654075155574>
- Cramer, H. (2023). Feeling good, living well: The importance of happiness for health. *Journal of integrative and complementary medicine*, 29(5), 269-270. <https://doi.org/10.1089/jicm.2023.0176>
- Demir, M. (2007). Sweetheart, you really make me happy: romantic relationship quality and personality as predictors of happiness among emerging adults. *Journal of Happiness Studies*, 9(2), 257–277. <https://doi.org/10.1007/s10902-007-9051-8>
- Derks, K., de Swart, J., & Wetzels, R. (2022). Een Bayesiaanse blik op gestratificeerde steekproeven heeft voordelen voor de auditor. *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie*, 96(1/2), 37-46. <https://doi.org/10.5117/mab.96.78836>
- Diener, E., & Chan, M. Y. (2011). Happy people live longer: Subjective well-being contributes to health and longevity. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, 3(1), 1-43. <https://doi.org/10.1111/j.1758-0854.2010.01045.x>
- Diener, E., Lucas, R. E., & Oishi, S. (2018). Advances and open questions in the science of subjective well-being. *Collabra: Psychology*, 4(1), 15. <https://doi.org/10.1525/collabra.115>
- Dunning, M. J., & Giallo, R. (2012). Fatigue, parenting stress, self-efficacy and satisfaction in mothers of infants and young children. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 30(2), 145–159. <https://doi.org/10.1080/02646838.2012.693910>
- Du, S., Babalola, M. T., D’cruz, P., Dóci, E., Garcia-Lorenzo, L., Hassan, L., Islam, G., Newman, A., Noronha, E., & Van Gils, S. (2024). The ethical, societal, and global implications of crowdsourcing research. *Journal of Business Ethics*, 193(1), 1-16. <https://doi.org/10.1007/s10551-023-05604-9>
- Ellis, L. A., McCabe, K. L., Rahilly, K. A., Nicholas, M. A., Davenport, T. A., Burns, J. M., & Hickie, I. B. (2014). Encouraging young men’s participation in mental health research and treatment: perspectives in our technological age. *Clin Investig*, 4(10), 881-888. <https://doi.org/10.4155/CLI.14.61>
- Evenson, R. J., & Simon, R. W. (2005). Clarifying the relationship between parenthood and

- depression. *Journal of health and Social Behavior*, 46(4), 341-358.
<https://doi.org/10.1177/002214650504600403>
- Gere, J., & Schimmack, U. (2013). When romantic partners' goals conflict: Effects on relationship quality and subjective well-being. *Journal of Happiness Studies*, 14(1), 37–49. <https://doi.org/10.1007/s10902-011-9314-2>
- Grundström, J., Konttinen, H., Berg, N., & Kiviruusu, O. (2021). Associations between relationship status and mental well-being in different life phases from young to middle adulthood. *SSM-population health*, 14. <https://doi.org/10.1016/j.ssmph.2021.100774>
- Hansen, T. (2012). Parenthood and happiness: A review of folk theories versus empirical evidence. *Social indicators research*, 108, 29-64.
<https://doi.org/10.1007/s11205-011-9865-y>
- Heffernan, M. E., Barrera, L., Guzman, Z. R., Golbeck, E., Jedraszko, A. M., Hays, P. T., Herzog, K. A., D'Aquila, R. T., Ison, M. G., & McColley, S. A. (2023). Barriers and facilitators to recruitment of underrepresented research participants: Perspectives of clinical research coordinators. *Journal of Clinical and Translational Science*, 7(1), e193. <https://doi.org/10.1017/cts.2023.611>
- Helliwell, J. F., Layard, R., Sachs, J. D., De Neve, J.-E., Aknin, L. B., & Wang, S. (2024). *World Happiness Report 2024*. Wellbeing Research Centre, University of Oxford.
 Geraadpleegd op 18 januari 2025, van <https://worldhappiness.report/ed/2024/>
- Howe J. (2006) Crowdsourcing: A definition, Geraadpleegd op 1 mei 2025, van https://crowdsourcing.typepad.com/cs/2006/06/crowdsourcing_a.html
- International Step by Step Association. (2022). *ISSA supports new gender transformative parenting research and training*. Geraadpleegd op 21 mei 2025, van <https://www.issa.nl/content/issa-supports-new-gender-transformative-parenting-research-and-training>
- Jawale, K. V. (2012). Methods of sampling design in the legal research: Advantages and disadvantages. *Online International Interdisciplinary Research Journal*, 2(6), 183-190. <https://www.oiiirj.org/oiiirj/nov-dec2012/23.pdf>
- Jędrzychowska, A., & Poprawska, E. (2021). The influences of birth and the child - raising on household finances: An analysis of lost income. *Eurasian Economic Perspectives: Proceedings of the 29th Eurasia Business and Economics Society Conference*, 205-215. https://doi.org/10.1007/978-3-030-63149-9_13
- Johnson, S., Li, J., Kendall, G., Strazdins, L., & Jacoby, P. (2013). Mothers' and fathers' work

- hours, child gender, and behavior in middle childhood. *Journal of Marriage and Family*, 75(1), 56-74. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2012.01030.x>
- Jones, A., Earnest, J., Adam, M., Clarke, R., Yates, J., & Pennington, C. R. (2022). Careless responding in crowdsourced alcohol research: A systematic review and meta-analysis of practices and prevalence. *Experimental and Clinical Psychopharmacology*, 30(4), 381–399. <https://doi.org/10.1037/pha0000546>
- Knee, C. R., Lonsbary, C., Canevello, A., & Patrick, H. (2005). Self-determination and conflict in romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology* 89, 997–1009. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.89.6.997>
- LeBaron, A. B., Curran, M. A., Li, X., Dew, J. P., Sharp, T. K., & Barnett, M. A. (2020). *Financial Stressors as Catalysts for Relational Growth: Bonadaptation Among Lower-Income, Unmarried Couples*. *Journal of Family and Economic Issues*, 41(3), 424–441. <https://doi.org/10.1007/s10834-020-09666-z>
- Lin, W. Y., Wu, T. H., Tsai, M. H., Hsu, W. C., Chou, Y. T., & Kang, S. C. (2018). Filtering disaster responses using crowdsourcing. *Automation in Construction*, 91, 182-192. <https://doi.org/10.1016/j.autcon.2018.03.016>
- McLanahan, S., & Adams, J. (1987). Parenthood and psychological well-being. *Annual review of sociology*, 13(1), 237-257. <https://doi.org/10.1146/annurev.so.13.080187.001321>
- Mikucka, M. (2016). How does parenthood affect life satisfaction in Russia? *Advances in Life Course Research*, 30, 16-29. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2016.03.004>
- Mukhopadhyay, S., Sharma, S., Aggarwal, A., & Kataria, D. (2021). Perceived stress, marital satisfaction, and sexual satisfaction in spouses of males having bipolar disorder with and without alcohol use disorder: A cross-sectional study. *Indian Journal of Psychiatry*, 63(3), 270-273. https://doi.org/10.4103/psychiatry.IndianJPsychiatry_483_20
- Nelson-Coffey, S. K., Killingsworth, M., Layous, K., Cole, S. W., & Lyubomirsky, S. (2019). Parenthood is associated with greater well-being for fathers than mothers. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 45(9), 1378-1390. <https://doi.org/10.1177/0146167219829174>
- Nelson, S. K., Kushlev, K., Dunn, E. W., & Lyubomirsky, S. (2014a). Parents are slightly happier than nonparents, but causality still cannot be inferred: a reply to Bhargava, Kassam, and Loewenstein. *Psychological Science*, 25(1), 303–304. <https://doi.org/10.1177/0956797613508561>

- Nelson, S. K., Kushlev, K., & Lyubomirsky, S. (2014b). The pains and pleasures of parenting: when, why, and how is parenthood associated with more or less well-being? *Psychological Bulletin*, 140(3), 846-895. <http://doi.org/10.1037/a0035444>
- Oerlemans, W., & Veenhoven, R. (2012). Geluksgevoel in Nederlandse provincies: oktober 2010 tot en met februari 2011. *World Database of Happiness*. Geraadpleegd op 2 december 2024, van <http://hdl.handle.net/1765/32901>
- Radó, M. K. (2018). *Tracking the effects of life events on subjective well-being* [Doctoral Dissertation]. Corvinus University of Budapest. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://phd.lib.uni-corvinus.hu/1036/1/Rado_Marta_den.pdf
- Ray, T. K. (2021). Work related well-being is associated with individual subjective well-being. *Industrial health*, 60(3), 242-252. <https://doi.org/10.2486/indhealth.2021-0122>
- Rijksoverheid. (z.d.). *Nieuwe aanpak onbedoelde zwangerschappen*. Rijksoverheid. Geraadpleegd op 1 november 2024, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zwangerschap-en-geboorte/nieuwe-aanpak-onbedoelde-zwangerschappen>
- Roggman, L. A. (2004). Do fathers just want to have fun?. *Human Development*, 47(4), 228-236. <https://doi.org/10.1159/000078725>
- Schyns, P. (1998). Crossnational differences in happiness: Economic and cultural factors explored. *Social Indicators Research* 43, 3–26. <https://doi.org/10.1023/A:1006814424293>
- Sigursteinsdóttir, H., & Rafnsdóttir, G. L. (2015). Sickness and sickness absence of remaining employees in a time of economic crisis: a study among employees of municipalities in Iceland. *Social Science & Medicine*, 132, 95-102. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2015.03.023>
- Stavrova, O., & Fetchenhauer, D. (2015). Single parents, unhappy parents? Parenthood, partnership, and the Cultural Normative Context. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 46(1), 134-149. <https://doi.org/10.1177/0022022114551160>
- Steptoe, A. (2019). Happiness and health. *Annual review of public health*, 40(1), 339-359. <https://doi.org/10.1146/annurev-publhealth-040218-044150>
- Van der Krieke, L., Jeronimus, B.F., Blaauw, F.J., Wanders, R.B.K., Emerencia, A.C., Schenk, H.M., de Vos, S., Snippe, E., Wichers, M., Wigman, J.T.W., Bos, E.H., Wardenaar, K.J., & De Jonge, P. (2016). HowNutsAreTheDutch (HoeGekIsNL): A

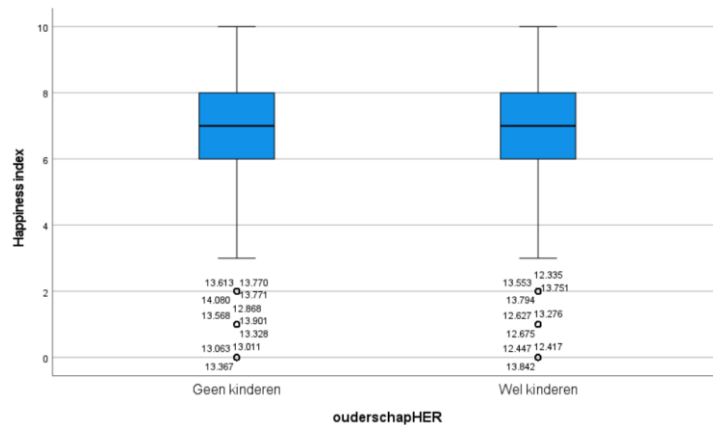
- Crowdsourcing Study of Mental Symptoms and Strengths. *International Journal of Methods in Psychiatric Research*, 25(2), 123-44. <https://doi.org/10.1002/mpr.1495>
- Van Dijken, K. S., & Tavecchio, L. W. C. (1998). Vaders. Vaders en de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. *Kind En Adolescent*, 19(1), 41-47.
<https://doi.org/10.1007/BF03060681>
- Weinberg, M. K., Noble, J. M., & Hammond, T. G. (2016). Sleep well feel well: An investigation into the protective value of sleep quality on subjective well-being. *Australian Journal of Psychology*, 68(2), 91–97.
<https://doi.org/10.1111/ajpy.12098>
- World Health Organization. (2021). *Health promotion glossary of terms 2021*. Geraadpleegd op 5 november, van
<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/350161/9789240038349-eng.pdf>

Bijlage A

Beschrijvende statistiek

Figuur A1

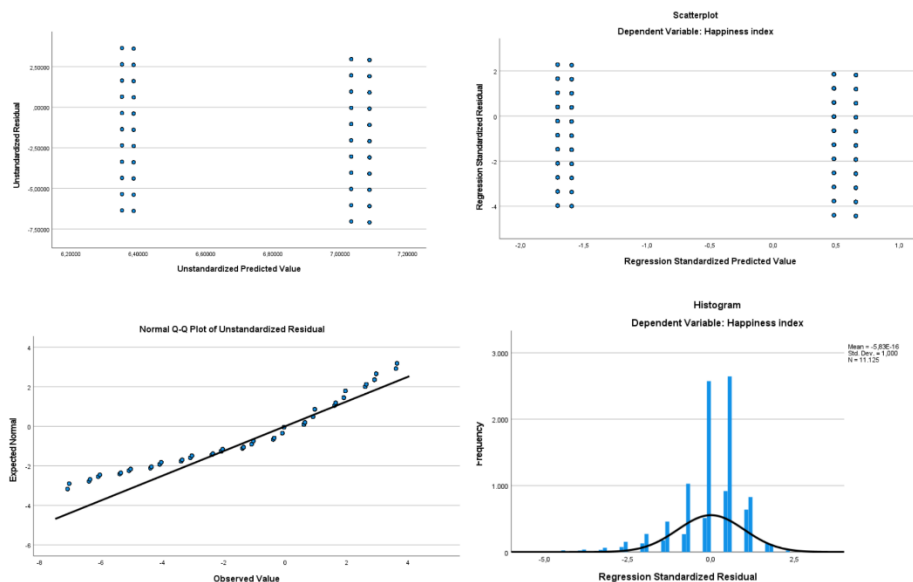
Boxplot van de Gemiddelde Score op de Happiness Index en de Onafhankelijke Variabele Ouderschap

Assumpties

Figuur A2

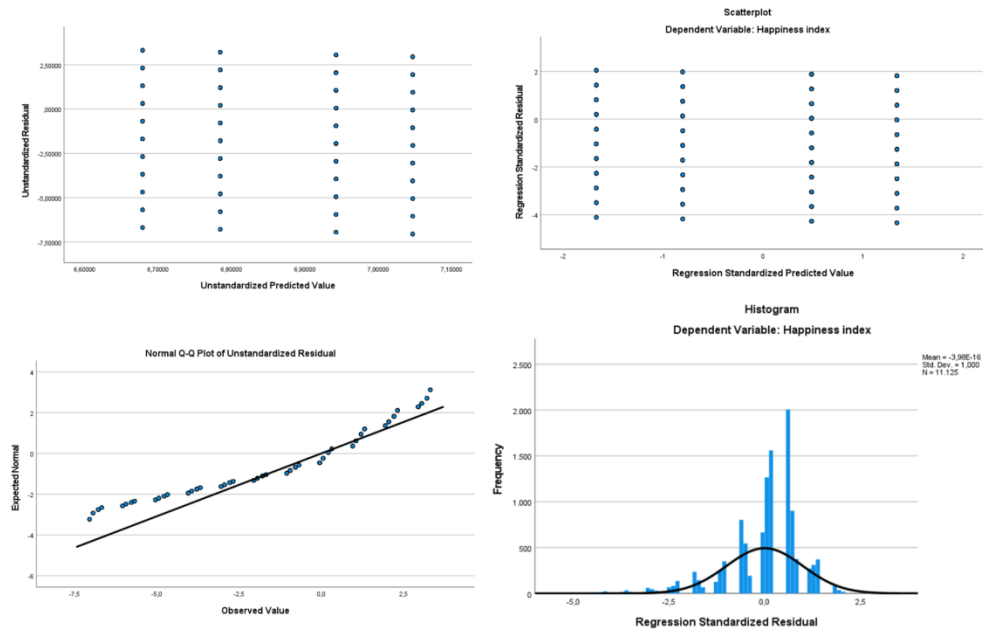
Visualisatie van de Assumptiecontroles bij de Lineaire Regressieanalyse van Ouderschap en Algemeen Geluksgevoel met Relatiestatus als Moderator

Noot. Linksboven: scatterplot van voorspelde waarden en residuen, rechtsboven: scatterplot van gestandaardiseerde voorspelde waarden en residuen, linksonder: QQ-plot van de residuen, rechtsonder: histogram van de residuen.

Figuur A3

Visualisatie van de Assumptiecontroles bij de Lineaire Regressieanalyse van Ouderschap en Algemeen Geluksgevoel met Geslacht als Moderator

Noot. Linksboven: scatterplot van voorspelde waarden en residuen, rechtsboven: scatterplot van gestandaardiseerde voorspelde waarden en residuen, linksonder: QQ-plot van de residuen, rechtsonder: histogram van de residuen.